

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg utarbeides det månedsplaner for barnegruppene. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte. Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold ([§ 2](#)) og barns rett til medvirkning ([§ 3](#)) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes. Progresjonsplanen er laget som et vedlegg til årsplanen og vil være et viktig arbeidsredskap for planlegging og evaluering for barnehagens personal.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge Rammeplan for barnehagen en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Lover og planverk

[Lov om barnehager](#)

[Rammeplan for barnehagen](#)

[Forskrifter og retningslinjer fra Kunnskapsdepartementet](#)

[Miljøretta helsevern](#)

[Barnevernlova](#)

[Barnelova](#)

Kommunale vedtak

Presentasjon av barnehagen

Angvik barnehage eies og drives av Gjemnes kommune. Den har vært i drift siden høsten 1992. Barnehagen ligger ved skolen, noe som gir oss gode forhold for samarbeid. Vi får bruke gymsal og vi samarbeider tett ved overgang barnehage- skole. Barnehagen har et stort og kupert uteområde og det er lite trafikk i området. Det er kort avstand til boligfelt og butikk. Skogen og fjæra ligger i gangavstand fra barnehagen, og gir muligheter for turer og naturopplevelser. Åpningstiden er fra 07.00 – 16.30.

Vi har to avdelinger: Litfjellet med barn fra 1-3 år og Storfjellet med barn fra 3-6år.

Plasstilbudet består av: 5 dagers plass, 4 dagers plass og 3 dagers plass

Planleggingsdager: Barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av et barnehageår. Dette er: 14.-16.august, 2.januar og 10.mai.

Administrasjon: Telefonnumrene våre er 91 91 81 60 / 48 99 91 44

Vi bruker [Visma min barnehage foreldreapp](#). Alle foreldre må laste ned appen for å få informasjon fra barnehagen. Her legges det ut generell informasjon, månedsplan og årsplan. Foreldre legger inn fravær og fridager i Visma app, og brukes til å sende meldinger mellom barnehage og hjem.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Vurdering er en viktig del av barnehagens pedagogiske arbeid. Gjennom vurdering av det arbeidet vi gjør, vil vi kunne påse at vi følger barnehageloven og rammeplanen. Vurdering betyr at vi reflekterer i fellesskap over det pedagogiske arbeidet, at vi beskriver og analyserer og at det gir et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring. Vi vil også få en mulighet til å sikre at vi gjør de nødvendige valgene som sikrer barna en god barndom og et godt miljø å vokse opp i. Diskusjon og refleksjon foregår daglig, og benyttes på våre møtearenaer i barnehagen. Vi tar opp faglige og etiske problemstillinger som bidrar til at barnehagens pedagogiske virksomhet utvikles og vi utvikler barnehagen i fellesskap.

Alle barnehagene og skolene i Gjemnes kommune jobber med utvikling og kompetanseheving gjennom Oppvekstnettverk Nordmøre. Fokuset er læringsmiljø og inkludering, og denne perioden en ekstra satsning på «regning i alle fag», altså «antall, rom og form». Vi ønsker å bidra til helhet og sammenheng i barnas oppvekst – og utdanningsløp, samt hele barnets fysiske og psykiske helse. Vi bryr oss om det som skjer i barnets liv, og vi ønsker å bidra til at barna får de beste forutsetninger for å mestre livet. De ulike virksomhetsområdene samhandler tett med hverandre - slik at barnas trivsel og utvikling blir ivaretatt og sørger for, blant annet, gode overganger.

Barnehagens verdigrunnlag

Rammeplanen for barnehagen (2017, s.7) sier at barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal også jobbe for å fremme likeverd og solidaritet, tilgivelse, mangfold og gjensidig respekt, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen). Barn skal bli demokratiske samfunnsborgere som skal ta hensyn til andre mennesker. Men de skal også få lov til å være individer som skal kunne heve stemmen og bli hørt. Personalet i barnehagen bør jevnlig reflektere over balansen i dette.

Barn og barndom

Alle ansatte skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi og legge opp til hverdager preget av lek, vennskap og trivsel. Vi som jobber i barnehagen, skal hele tiden ha fokus på barnas beste.

Hva gjør vi?

- Anerkjenne barndommens egenverdi.
- Skaper en god barndom for barna sammen med barn og foresatte.

Demokrati

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn i barnehagen har mulighet til å delta i barnehagens fellesskap. Gjennom denne deltakelsen vil barna kunne utvikle en forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Ansatte i barnehagen skal la hvert enkelt barn få muligheten til å bidra og delta i barnehagens innhold.

Hva gjør vi?

- Utøver positive holdninger i henhold til ulikheter i samfunnet.
- Respekterer forskjellighet.

Mangfold og gjensidig respekt

Barn skal få muligheten til å lære om samfunnet vi lever i. De skal lære at det greit å være annerledes, og at alle har lik rett til å være deltaker i samfunnet. De skal lære at det ikke er lov å krenke en annen person. Barnehagen skal bidra til at hvert enkelt barn føler seg sett og anerkjent for den de er.

Hva gjør vi?

- Har ansatte med kunnskap om å skape en kulturforståelse blant barn og ansatte.
- Har et stort fellesskap av ulikheter i både kultur, religion og etnisitet.

Likestilling og likeverd

Alle ansatte skal aktivt jobbe for at alle barn og ansatte skal føle seg velkommen og viktig uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal sørge for at barna har like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntret til å delta i alle aktiviteter i barnehagen.

Bærekraftig utvikling

Barna i barnehagen skal bli kjent med at det vi gjør i dag får konsekvenser for fremtiden. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre, naturen og lære om hvordan de kan dekke sine grunnleggende behov uten å ødelegge for kommende generasjoner. De skal lære å tenke kritisk, være etiske i sine handlinger og vise solidaritet. Vi må derfor stille spørsmål og skape et klima med plass til barnas ulike perspektiver, løsninger og kreative tenkning.

I Rammeplan for barnehagen står det at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Videre står det at barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftig samfunn. Miljøperspektivet vil være et av de viktigste perspektivene som barnehagen må arbeide med. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter vil barnehagen legge til rette for gode opplevelser og erfaringer og en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. Kunnskap og holdninger dannes bl.a. gjennom den praksis barna opplever i barnehagen. Å få gode naturopplevelser og å bli kjent med naturens mangfold er viktig for å kunne bli et miljøbevisst menneske. Naturopplevelser i tidlig barndom blir ofte ansett som vesentlig for barns holdninger til natur senere i livet. Derfor er det viktig at vi i barnehagen starter med det som fascinerer barn som f.eks. insekter, fugler, frosker og ikke nødvendigvis de store spørsmålene. Vi må gi barna opplevelser slik at de kan undersøke, undre seg og stille spørsmål for å forstå sammenhenger. Barna skal få erfaringer med å ta vare på omgivelsene og naturen rundt oss. Vi vil forske på fornybare ressurser, lære om økosystemet og være miljøvernere. I det daglige jobber barnehagen for å finne miljøvennlige produkter og ta miljøvennlige valg.

Les mer om FNs bærekraftsmål [her](#).

Livsmestring og helse

Barnehagen skal legge til rette for at barna trives, kjenner mestring og følelse av egenverd, de skal få vise livsglede, og oppleve at ansatte i barnehagen har et forebyggende perspektiv på krenkelser og mobbing. ([Barnehageloven kapittel 8, §41-43.](#)) Vi skal ha nulltoleranse for mobbing og drive forebyggende arbeid og har en skjerpet plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt). Barn skal oppleve barnehagen som et trygt sted å være der de har muligheten til å utfordre seg selv i samspill, fellesskap og vennskap. Voksne skal være støttende, og hjelpe barn til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.

Hva gjør vi?

- Alle barn skal ha samme mulighet til å delta i aktivitet i regi av barnehagen – uavhengig av familiens økonomi. Aktiviteter i barnehagen er gratis.
- Barnehagen serverer sunn mat i henhold til «[Bra mat i barnehagen](#)» og [Matjungelen](#).
- Barna er fysisk aktiv.
- Ansatte har gode relasjoner til alle barn.
- Ansatte i barnehagen har fokus på å skape gode relasjoner til alle foresatte.
- Ansatte i barnehagen har fokus på barns relasjon til andre barn.
- Barnehagen jobber systematisk for å utvikle barns språk.
- Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering. Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. (barnehageloven §42).
- Vi bruker verktøyet [Psykologisk førstehjelp, Grønne tanker – glade barn](#): Pedagogiske metodiske opplegg for barn som har som mål å utvikle sosial kompetanse. Å forebygge atferdsproblem og negative konflikter ved positivt å styrke barnas evne til empati (evne til å sette seg inn i andre sine følelser), mestre sinne og evne til problemløsning.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barnehagens formål skal ses i sammenheng og være en gjennomgående del av det pedagogiske arbeidet og innholdet i barnehagen (Rammeplan for barnehager).

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Personalet skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og barn seg imellom. Dette skaper grunnlag for trivsel, glede og mestring. Barna skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Gode relasjoner skaper trygge barn. Det er de voksnes ansvar å bygge gode relasjoner til barna ved å tolke barnets signaler, være sensitive, og verdsette barnas egne omsorgshandlinger (Rammeplan for barnehager).

Vi vil se ansatte som er autoritative voksne, med varme og klare grenser.

Vi vil se barn som:

- Hjelper hverandre i hverdagen.
- Trøster andre som er lei seg.
- Har begynnende egenskaper innenfor konfliktløsning.
- Inkluderer hverandre.
- Er hyggelig med hverandre.
- Snakker hyggelig til og om andre.
- Viser at de vil ta vare på andre.
- Lytter og viser respekt overfor andres meninger og behov.

[Film: Omsorgsfulle relasjoner](#)

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er en grunnleggende livs- og læringsform som barna kan uttrykke seg gjennom, og en viktig del av barnekulturen. Leken gir barna glede, frihet og fravær av forventninger om å gjøre riktig. Barn leker fordi de synes det er gøy. Barn utvikler sosiale, emosjonelle, motoriske, språklige og intellektuelle ferdigheter gjennom leken, og de utvikler kreativitet og evne til problemløsning. Lek er frihet til å velge venner, aktivitet og sted.

Voksne skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Vi skal inspirere til, og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Voksne skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek, alene og sammen med andre (Rammeplan for barnehager).

Vi vil se barn som:

- Utvikler sosiale ferdigheter.
- Inkluderer hverandre.
- Er aktive.
- Viser glede.
- Etablerer vennskap.
- Utvikler vennskap
- Bruker fantasien.
- Bruket språket.
- Viser følelser.
- Viser trivsel.

Noen barn trenger hjelp til å leke - [Vetuva](#)

Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig på omverdenen, og den skal bidra til å legge grunnlag for modning, selvstendig og ansvarlig deltakelse i et demokratisk fellesskap. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå og erfare felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Danning skjer i samspill med omgivelsene og forankres i våre verdier. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal personalet bidra til at barna utvikler evnen til kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til et godt samfunn (Rammeplan for barnehager).

Vi vil se ansatte som:

- Veileder barn til å finne og utvikle de gode sidene i seg selv.
- Veileder barn til å gjenkjenne og regulere følelsene sine.
- Veileder barn til å finne handlingsalternativer.
- Fremmer empati.
- Styrker mangfoldet.
- Undrer seg sammen med barn.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Lek og læring er knyttet sammen og barn lærer gjennom erfaringer de gjør i leken. Læring skjer her og nå, i alle situasjoner og aktiviteter og barna leker ut det de opplever i livene sine. Personalet tar utgangspunkt i planer og det barna er interessert i og bygger videre på dette. Barnehagen skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling. Samspill med andre er avgjørende for barns utvikling og læring.

Vi vil se barn som:

- Deltar i daglige gjøremål.
- Deltar aktiv i hverdagsaktiviteter og tilrettelagte aktiviteter.
- Utforsker.
- Er nysgjerrige.
- Bruker erfaringer de får innenfor fagområdene i rammeplanen.
- Undrer seg sammen med ansatte og andre barn.
- Viser mestringfølelse.

Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme positive handlinger som motvirker avvising, utestenging og verbal og fysisk mobbing. Miljøet må ha rom for alle barn slik at alle barn skal oppleve inkludering, trygghet og tilhørighet. Felles opplevelser og daglig samvær i trygge, inspirerende omgivelser er et godt grunnlag for å utvikle fellesskapsfølelse og vennskap mellom barna. Gjennom leken tar barna kontakt med hverandre, de lærer, bearbeider opplevelser og utvikler seg gjennom samhandling med andre.

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre, og dette utvikles gjennom sosialt samspill. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Alle barn skal erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i et positivt samspill med andre. En del av den sosiale kompetansen består i å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Dette trenger mange barn støtte til, og er en del av den bevisste voksenrollen personalet i barnehagen må inneha.

Vi vil se barn som:

- Bryr seg og tar vare på hverandre
- Samhold og nærhet
- Byr hverandre inn i lek
- Trøster hverandre
- Hjelper hverandre

Kommunikasjon og språk

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Personalet har en viktig rolle i å involvere alle barna i samtaler og undring rundt bøker og fortellinger og i hverdagen generelt. Barna lærer språk og blir flinke til å uttrykke seg først og fremst ved å være språklig aktive. Personalet skal anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og nonverbale uttrykk og støtte dem i deres språkutvikling. Varierte og rike språkerfaringer er avgjørende for virkelig å forstå begreper og for å få dybdeforståelse. Lek med språket fremmer også språklig bevissthet. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk og tegn-til-tale. Personalet skal støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig utvikle norsk kompetanse. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold.

Vi vil se barn som:

- Kommuniserer med hverandre og voksne
- Forteller om det de opplever, følelsene og erfaringene sine
- Bruker bøker, sang, rim og regler
- Forstår humor, tull og tøys
- Har et variert og rikt språk

[Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat](#)

Sosial kompetanse

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Vi vil se barn som:

- Samarbeider med andre.
- Opprettholder vennskap over tid.
- Viser glede over å være sammen med andre.
- Er inkluderende.
- Løser konflikter på en hensiktsmessig og aldersadekvat måte.
- Viser omsorg og empati.

- Deltar i fellesskapet.
- Er selvstendige.
- Sier ifra om egne ønsker og behov på en hensiktsmessig måte.
- Setter grenser for seg selv.

Vi vil se ansatte som:

- Veileder barn slik at de mestrer sosiale spilleregler.
- Gir barn positiv oppmerksomhet når de mestrer eller forsøker å mestre sosialt samspill.

Sosiale spilleregler

Det er de voksne/ansatte rundt barn som har ansvar for å veilede barn i å mestre de sosiale spillereglene. Disse reglene er viktige for å få til et godt sosialt samspill, og de endres ut ifra hvem man er sammen med. Det forventes ikke at barn skal beherske alle reglene – men de ansatte i barnehagen skal hjelpe barna på veien.

Barnas medvirkning

FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tas hensyn til. Barnas medvirkning er sentralt for barns læring og trivsel. Personalet skal høre på barnas synspunkter, anerkjenne deres meninger og ytringer og la dem oppleve at de har innflytelse. Barnas ønsker, og behov skal møtes med en åpen og anerkjennende grunnholdning. Det er viktig å passe på at alle barn får mulighet til å medvirke, samtidig som det er viktig at barna ikke må ta ansvar de ikke er rustet til å ta. Når barn medvirker vil vi se barn som:

- Blir lyttet og tatt hensyn til.
- Får være med på å påvirke daglige opplevelser.
- Deltar i daglige gjøremål.
- Tar egne valg.
- Medvirker i valg av regler.
- Medvirker i valg av aktiviteter og måltid.
- Tør å vise følelser og setter ord på dem.
- Tar del i samspillet i gruppa.
- Gis tid til «å prøve selv».

[Medvirkning er mer enn å bestemme selv - Vetuva](#)

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet, ha god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål, og grunnlaget for samarbeidet skal være barnets trivsel i barnehagen.

Følgende er viktig for oss:

- Dele viktig informasjon om barnet.
- Gi beskjed hvis barnet ditt ikke kommer i barnehagen.
- Lese informasjon fra barnehagen.
- Last ned, logg deg på og bruk vår app aktivt. Det er i Visma det meste av kommunikasjon skjer.
- Gi beskjed til en ansatt hvis noen andre enn deg skal hente barnet.
- Gi tilbakemelding på barnehagens innhold og aktiviteter.
- Møte til foreldresamtaler med barnehagelærer.

- Være en del av Foreldrerådet og gi Samarbeidsutvalget innspill til å bedre barnehagen.

[Få verdikonflikter mellom foreldre og barnehage - Vetuva](#)

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen (Rammeplan, 2017 s.33). Vi ønsker at oppstarten skal bli best mulig for barn og foreldre og er bevisst viktigheten av dette første møtet. Det er med på å danne grunnlag for et aktivt, gjensidig og nyttig samarbeid. Når barnet begynner i barnehagen legger vi til rette for at barnet får bli kjent med personalet og omgivelsene sammen med foreldrene sine. Det er av stor betydning for at barnet skal oppleve trygghet og tillit at det får en gradvis tilvenning til barnehagen. Tilvenningsperioden blir fortløpende vurdert i samarbeid med foreldrene. Barnet blir møtt første dagen av en fast ansatt som skal være med barnet under tilvenningsperioden og i tiden etter. Dette er med på å skape trygghet for både barn, foresatte og de ansatte. Vi gjennomfører en oppstartsamtale med foreldrene under tilvenningsperioden slik at vi får avklart forventninger til barnehagen-, fra barnehagen og vi får skriftliggjort nødvendig informasjon om barnets behov. Foreldre og barn oppfordres til å jevnlig besøke barnehagen før oppstart.

Overgang innad i barnehagen

Siden vi har fellestid hver morgen og ofte i utetid og noe på slutten av dagen, kjenner alle barna alle ansatte. Vi prøver å være fleksible og la de største barna på Litjfellet få besøke Storfjellet. Vi lager felles grupper for de eldste barna på Litjfellet og de yngste barna på Storfjellet, både i leken og i organiserte aktiviteter som i gymsalen.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning (Rammeplan, 2017 s. 33).

Barnehagen jobber målbevisst for at alle barn skal være trygge og godt forberedt til skolestart og SFO. Dette skjer i samarbeid med foreldre og skolen barnet skal begynne på. Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg ferdigheter og kunnskap slik at de møter skolen med nysgjerrighet og positiv forventning. Det legges til rette for en god avskjed med barnehagen. Barnehagen inviterer til avslutningssamtale hvor vi gjennomgår barnets ulike utviklingsområder og eventuelt behov for tilrettelegging i skole og andre ting foreldre er opptatt av. I foreldresamtalen vil pedagogene presentere et samtykkeskjema, som legger grunnlaget for overgangssamtalen foreldrene og barnehagen har med skolen. Der det er behov for mer tilrettelegging, etableres det samarbeid med skolen i god tid før barnet begynner på skolen. Førskolegruppa får delta en del sammen med SFO, og vi har en plan for overgang barnehage og skole som er spesielt tilpasset for Angvik. Der vi får delta på uteskole sammen med 1. og 2. klasse vårsemesteret. Og vi får delta i skoletimer, bruke klasserom og SFO rom. Vi får også bruke skolens uteområde når det er mulig. Gjemnes kommune har rutiner for overgang fra barnehage til skole og SFO, denne [planen](#) evalueres jevnlig.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Planlegging

Det vektlegges i Rammeplanen at barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. På planleggingsdager, i personalmøter og avdelingsmøter planlegges det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Vi baserer planleggingen på observasjon, dokumentasjon og

refleksjon. Personalet må legge kortsiktige planer, men også se hele barnehageåret under ett. For å ta vare på barns medvirkning må personalet være lydhør i forhold til barns innspill om hva de liker å foreta seg i barnehagen. Foreldregruppa gis mulighet til å påvirke barnehagens innhold gjennom daglig kontakt, i foreldresamtaler, på foreldremøte og deltagelse i barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen godkjennes hvert år av barnehagens samarbeidsutvalg.

Vurdering

Barnehagen bruker personalmøter og avdelingsmøter til vurderingsarbeid. I tillegg er den daglige kontakten med foreldrene, foreldresamtaler, foreldreundersøkelse og observasjoner med på å bidra til det totale vurderingsarbeidet. Vurdering skjer også gjennom samtaler i barnegruppa eller med enkelt barn, og gjennom observasjoner av barns trivsel og deltagelse i barnehagedagen.

Vurdering/evaluering skal støtte de voksne i planleggingen og bidra til å sikre at utviklingen av barnehagen skjer på en bevisst måte. Den fortløpende vurderingen skal følges opp av nye tiltak og justeringer i planene.

Dokumentasjon

Vi gir innblikk i barnehagehverdagen gjennom en kort oppsummering i foreldreportalen Visma, av hva som har vært i fokus den dagen eller uken som har gått. Dokumentasjon er viktig i forhold til refleksjon, dialog og ny praksis. Dokumentasjon kan være et middel for å få fram ulike oppfatninger og åpne for en kritisk og reflekterende praksis. Dokumentasjon eller synliggjøring av temaarbeid og barnas barnehagedag er viktig informasjon til foreldre. Dokumentasjon skal være med på å fortelle og gjenskape historien for barna, slik at de kan reflektere sammen med andre barn og voksne om det de ser og har vært med på.

Dokumentasjon er et verktøy for:

- Å se sammen med barn
- Å se hvordan barn lærer
- Å se barns initiativ, tanker og innspill – og ta disse på alvor
- Å planlegge tema arbeid
- Å evaluere/reflektere over egen pedagogisk praksis
- Å synliggjøre for foreldrene, barnas prosesser og produkt

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn muligheten for medvirkning. Arbeidsmåtene skal varieres, og tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. (Rammeplan s. 40) Alle barn har en egenart og i barnehagen skal vi tilrettelegge slik at alle barn får det de trenger i forhold til et inkluderende og likeverdig tilbud. Dersom barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, vil barnehagen opplyse foreldrene om retten til spesialpedagogisk hjelp. Dette kan være veiledning og hjelp fra eksterne samarbeidspartnere, for eksempel Pedagogisk Psykologisk Tjeneste, Barne- og Ungdomspsykiatrisk avdeling eller fysioterapeut. Av og til vil det komme spesialpedagog, støtte assistent, logoped, helsesykepleier eller lignende inn i barnehagen, alt etter barnets individuelle behov.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser (Rammeplanen, 2017). Se progresjonsplan lagt ut i app.

Barnehagens digitale praksis

I Rammeplanen står det bl.a. at: «Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring» Det kan f.eks. være bruk av digitale verktøy som pc, Ipad, smarttelefoner, projektor og smartboard. Bruk av IKT i barnehagen skal dreie seg om en naturlig del av hverdagen til barn og voksne. Digitale redskaper kan være gode verktøy for å stimulere og inspirere barnas eget kreative uttrykk og nysgjerrighet. Det er med på å berike barnas inntrykk og gi dem flere muligheter til å uttrykke seg, bidra til gjenkjenning og stimulere hukommelse, språk og konsentrasjon. Når vi bruker applikasjoner og nettbrett, får barna erfaring med matematikk, samarbeidsspill, språkstimulering etc. på en lystbetont, samhandlende og engasjerende måte. Ved en gjennomtenkt og bevisst holdning, sikrer vi god kvalitet og et godt læringsutbytte. Den voksnes tilstedeværelse og tilrettelegging er vesentlig. Vi følger [nasjonale retningslinjer for bruk av skjerm](#).

Samarbeid med andre

Gjemnes kommune har ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamilier er godt koordinert. Disse samarbeidspartnere er: Helsestasjon, PP-tjenesten, Barneverntjenesten, Småbarnsteamet på BUP, Angvik skule og andre barnehager kommunale og private.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesser og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Fagområdene må ses i sammenheng med barnas alder.

Kommunikasjon, språk og tekst

Vi vil se ansatte som:

- Er gode språklige forbilder.
- Støtter barn med kommunikasjonsvansker.
- Oppmuntrer til og stimulerer språklig aktivitet.
- Støtter flerspråklige barn i å bruke morsmål.
- Synliggjør språklig mangfold.

Vi vil se barn som:

- Uttrykker følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Reagerer på navnet sitt.
- Er nysgjerrig på lyder og symboler.
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek, og som redskap til å løse konflikter.
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd.
- Leker, improviserer og eksperimenterer med, rim, rytme og ord.
- Møter et mangfold og opplever spenning med eventyr, sang, fortellinger og daglige samtaler.
- Retter oppmerksomhet mot noe over lengre tid.
- Viser interesse for bøker.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi vil se ansatte som:

- Språksetter egne og andres grenser, kroppsuttrykk/følelsesuttrykk.

- Oppfordrer barna til å sette grenser for seg selv.
- Hjelper barna til å forstå andres grenser.
- Legger til rette for variert bruk av kroppen inne og ute.
- Legger til rette for god hygiene og gode matvaner.
- Skaper en god atmosfære rundt måltidene.
- Legger til rette for å oppleve mestring.
- Hjelper barna til å stole på egne evner.
- Er deltagende og aktive i lek, inne og ute.

Vi vil se barn som:

- Får erfaringer med å bruke kroppen fin- og grovmotorisk.
- Opplever humor, trygghet og omsorg i hverdagen.
- Opplever glede gjennom å være fysisk aktiv og mestre nye aktiviteter.
- Får erfaringer med ulike underlag i ulike årstider.
- Gjenkjenner ulike kroppsdeler.
- Kjenner igjen ulike behov hos seg selv.
- Utvikler bevissthet rundt egne og andres grenser.
- Får oppleve variert kost, og erfaringer med å tilberede måltider.
- Bli kjent med hvor maten kommer fra.

Kunst, kultur og kreativitet

Vi vil se ansatte som:

- Gir rom for, støtter og beriker barnas bearbeiding av møter med kunst og kultur.
- Er lydhøre, anerkjennende og imøtekommer barns egen tradisjonskultur og barnekultur.
- Er lyttende og oppmerksomme på barnas ulike kulturelle uttrykk, viser respekt for deres ytringsformer og fremmer lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene.
- Motiverer barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gir dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer.
- Synliggjør og skaper estetiske dimensjoner i barnehagens inne- og uterom.
- Gir barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst- og kulturuttrykk fra fortid og samtid.
- Bidrar til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppe.
- Bruker sine egne og andres ressurser.
- Er engasjerte.
- Gir barn anerkjennelse.
- Lar barn medvirke.

Vi vil se barn som:

- Har tilgang til utstyr, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer.
- Tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.
- Bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne.
- Møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst og kulturopplevelser sammen med andre.
- Bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.
- Opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.
- Bli kjent med tradisjonelle sanger, instrumenter, rim, regler, bøker, fortellinger og eventyr.
- Gleder seg over å være kreative, viser stolthet og mestringsfølelse.

- Får kjennskap til kunst og kultur i nærmiljøet.
- Blir kjent med forskjellige former for sang og musikk, teater og bildende kunst.

Natur, miljø og teknikk

Vi vil se ansatte som:

- Undrer seg sammen med barna over naturen.
- Benytter seg av teknologi.
- Utfører eksperimenter.
- Er gode rollemodeller.
- Bruker egne og andres ressurser.

Vi vil se barn som:

- Er glad i å bruke naturen.
- Er ute i all slags vær.
- Undrer seg over det de ser.
- Er med på å kildesortere.
- Får interesse for tekniske leker.
- Får erfaring med IKT.
- Går på tur og blir kjent i nærmiljøet.
- Blir kjent med årstidene.
- Blir kjent med ulike metoder for matproduksjon.
- Får kjennskap til ulike vekster, dyr, insekter og småkryp.
- Konstruerer med ulike materialer, og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi.

Etikk, religion og filosofi

Vi vil se ansatte som:

- Har innsikt i de ulike religionene.
- Viser respekt for hverandre.
- Undrer seg og reflekterer sammen med barna.
- Formidler fortellinger.
- Formidler verdier og holdninger.
- Legger til rette for markeringer av høytider, tradisjonelle merkedager i de ulike kulturer, religioner og livssyn som er representert på avdelingen.
- Inkluderer foresatte.

Vi vil se barn som:

- Er inkluderende.
- Stiller spørsmål, undrer seg og er nysgjerrige.
- Har respekt for hverandre.
- Har kjennskap til andres kulturer og tradisjoner.
- Får kjennskap til de religiøse tradisjonene som er representert i barnehagen.
- Får erfaringer med kristne høytidstradisjoner.

Nærmiljø og samfunn

Vi vil se ansatte som:

- Sørger for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre.
- Introducerer barna for personer, steder i nærmiljøet for å skape tilhørighet og hjelpe barna med å orientere seg og ferdes trygt.
- Gir barna like muligheter, fremmer likestilling og motvirker diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme.

- Gir barna forståelse av at samfunnet er i endring, og at de inngår i en historisk, nåtidig og fremtidig sammenheng.
- Gjør barna kjent med samisk kultur og levesett og knytter det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst, kultur og mattradisjoner.
- Gir barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen.
- Språksetter og snakker positivt om ulikheter.
- Inkluderer foreldre.
- Ivaretar likestilling og motvirker fordommer.
- Er oppdatert på utviklingen i samfunnet.
- Har kjennskap til barnekonvensjonen og jobber i samsvar med den.
- Har kunnskap om norske minoriteter.
- Er gode rollemodeller.
- Viser anerkjennelse, respekt og likeverd.
- Kjenner og bruker barnehagens nærmiljø.

Vi vil se barn som:

- Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet.
- Erfarer at alle får utfordringer og lik mulighet til deltakelse.
- Utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet, og lærer å orientere seg og ferdes trygt.
- Blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner.
- Blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer.
- Blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur.
- Får kjennskap til nasjonale minoriteter.
- Tar vare på hverandre, tingene våre og miljøet.
- Inkluderer alle uansett hudfarge, religion og etnisk tilhørighet.
- Gjør små utflukter i nærmiljøet.
- Hjelper til med enkle hverdagsoppgaver.
- Gir uttrykk for sine ønsker, følelser og behov.
- Får erfaring med ulike land og kulturer.

Antall, rom og form

Vi vil se ansatte som:

- Er engasjerte og bruker her og nå situasjoner.
- Har realfagskompetanse.
- Bruker ressurser, også digitale verktøy, for å inspirere barna til matematisk tenkning.
- Gir barna matematiske erfaringer i lek og hverdagsaktiviteter.
- Stimulerer og støtter barns evne og utholdenhet i problemløsning.

Vi vil se barn som:

- Oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger.
- Utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper.
- Leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling, og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på.
- Erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse.
- Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.
- Undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter.
- Undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede.